

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski

dnevnik v Ohio

Oglesi v tem listu so
uspešni

VOLUME XIX. — LETO XIX.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) NOVEMBER 23, 1936.

STEVILKA (NUMBER) 277

NOVE SMRTNE OB- SODEBE V SOVJET- SKI RUSIJI

Zaradi sabotaže je bil obsojen na smrt neki nemški inženjer, poleg njega pa še osem ruskih inženjerjev.

MOSKVA, 22. nov. — Nemški inženjer E. I. Stickling in osmih russkih inženjerev je bilo pred sovjetskim sodiščem v Novosibirsku spoznanih za krive, ki so organizirali industrijsko sabotažo in kontrarevolucijo v Sovjetski Rusiji; vseh devet obsojenih je bilo obojenih na skart z ustrelitvijo. Obtoženi so bili, da so bili udeleženi v takovih "Trocki-Zinovjev zaroti", katerih namen je bil nasilna odstranitev sovjetskih oblastnih vlad in spodbujanje sovjetskega industrija. Stickling je bil poleg obtožen tudi vohunstva. Sovjetske oblasti pravijo, da je Stickling priznal, da se je red več mesecov v Moskvi sestal s katerim sta napravila način na sabotažo v nekem ruskih premogovniku, v katerem je bil pred kratkim ubitih 14 ljudi. Stickling je nemški in se je nahajal v Sovjetski službi zadnjih deset let. Njegova obsodba bo neštepo poostrožila že tako naločenje med Sovjetsko in Nacijsko Nemčijo.

Način je že protesti-

v sovjetskem zunanjem ko-

munitariju ter izjavil, da nemška

proces je bil indirekten

izdajniškega procesa

Zinovjevu in tovarisem

zadnjem po številu, ki so bile

novi prosi, ki so oboženi širjenja

politične propagande. Politični

ugubljeni, kaj so storil-

Nemčija, katero sovjetti

zahteval, da se ob-

Nemcu takoj dovoli-

pride v stil z nemškim kon-

novsibirsku.

V Nantieku, Pa., je umrl v Ameriki rojeni Frank Hauptman, član SNPJ in star 19 let. Bil je operiran na obistih, toda operacija ni preživel. Zapušča starše v sestru.

Strabanski (Pa.) rojak Martin Mohorič si je zlomil nogo v stopalu pri delu v premogovniku. Leži v Splošni bolnišnici (General Hospital) v Cannonburgu.

V Nantieku, Pa., je umrl v Ameriki rojeni Frank Haupt-

man, član SNPJ in star 19 let.

Bil je operiran na obistih, toda

operacija ni preživel. Zapušča

starše v sestru.

V Braddocku, Pa., je 11. t. m.

umrla za pljučnico Katarina Germ, stara 73 let in rojena v Logatecu na Notranjskem. Bila je ena izmed prvih naseljenk v Braddocku; v Ameriko je prišla pred 48 leti. Bila je članica JSKJ. v Braddocku zapušča moža, sina Maksa in hčer Angelo Slabe.

Vести iz Minnesote. — V Hibbingu leži v Adamsovi bolnišnici 27-letni Frank Klun iz Chisholma, ki je prestal težko operacijo. Upanje je, da bo kmalu okrevl. — Z radijske postaje v Hibbingu oddajajo tudi slovensko petje. Slovenska mladenka Olga Praznik je pred kratkim lepo zapele ameriško himno v slovenščini. — Družba lovev, katero je vodil France Smoltz, je pred kratkim pripeljala v Chisholma lepega srnjaka. — V Elyju je umrla Ana Boldin, stara 62 let. Zapušča moža, sina in tri hčere. — Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kancliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

cliral.

V Clintonu, Ind., je pred kratkim umrl član SNPJ Mike Halako. Star je bil 67 let in po narodnosti Slovak, kar mu pa ni branilo, da se ne bi živahnno zanimal za tamošnje društvo S. N. P. J. in jednot. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove in dve hčere.

Sedanji župan mesta Elyja Steve A. Banovec ne bo več kan-

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President

6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznalačecu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu v Kanadi in Mexici
za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.50
Za Združenje države za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemskie države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 23rd, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SPREMEMBE DRŽAVNIH USTAV

V 32 državah se je dne 3. novembra glasovalo o predlogih, da se spremeni njihova ustava (konstitucija.) Predlogi so bili raznovrstni: nekje se je predlog tukaj ustavné spremembe z ozirom na socialno varnost, drugje izdavanja državnih zadolžnic, uvedbe osemurnega delovnega dneva in mnogih drugih stvari.

Znani angleški zgodovinar, ki je spisal klasično delo "The American Commonwealth," je v tej knjigi nazval državne ustave "najstarejše stvari v politični zgodovini Amerike." One so nadaljevanje starih kolonialnih čartrov in odsevajo tri stoletja ameriške izkušnje v samovladji.

Poenostavljenje državne uprave je poglavitna naloga kakih 140 predloženih amendmentov k državnim ustavom. Že nekoliko let se je čutilo, da je način okrajne uprave (county) postal precej zastarel. Šestorica državnih ustavnih amendmentov stremi za tem, da se odpravijo oziroma spojijo razni okrajni uradi.

Starostne pokojnine v svrhu, da dotedna država odgovarja zahtevam zveznega pokojninskega zakona, so bile predlagane v državah Florida, Georgia, Louisiana in Missouri. V državi Washington so volilci glasovali o kontroli proizvodnje električne energije, v državi Montana se je glasovalo o amendmentu, po katerem ima država pravico določiti osemurno delo za vse zaposlitve, razun poljedelstva.

Debate tekom predsedniške volilne kampanje o dozdevnem vmešavanju federalne vlade v tradicionalna "državna prava," so brezvonomo vzbudile zanimanje javnosti za osnovne zakone posameznih držav, kdaj da so bile uvedene državne konstitucije in v koliko se razlikujejo v posameznih državah?

Ko je izbruhnil upor proti angleški vladi l. 1775, so revolucionarne organizacije nadomestile prejšnje angleške kolonialne oblasti. Kasneje je vsaka izmed trinajstih izvirnih držav vzakonila svojo lastno državno ustavo. V glavnem so se te ustave ravnale po načelih, izrecno navedenih v Izjavi neodvisnosti, namreč da ima ljudstvo pravico odpraviti ali sprememiti svojo vladno obliko, čim se prepriča, da je v kvar ljudskim pravicam.

To načelo je služilo za podlago, da se opraviči odpad kolonij od angleške krone, ali ko je šlo za sestavo državnih uprav, so se države bolj zanašale na svoje prejšnje izkušnje v samovladji, kot na katerosibodi načelo. Prve državne konstitucije so bile tako podobne starim kolonialnim čartrom, spremenjenih le v toliko, da so odgovarjali spremembam razmer.

"Bill of Rights," ki vključuje versko svobodo, svobodo govora in tiska, pravico zborovanja in peticije in porotništvo, so uvrstili v ustave osmih držav. Trojna delitev vladne oblasti v zakonodajno, eksekutivno in pravosodno oblast je bila poudarjena v vseh državnih ustavah. Vendarle so državne vlade, kot so se pojavile po revolucioni imeli svoje individualne posebnosti. New-englandske države so na primer ohranile svoja mestanska zborovanja (town meetings), osnovno enoto lokalne samouprave, dčim so bile na Jugu ohranjene nekatere

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA.**Collinwoodski most
na 152. cesti.**

Cenjeno uredništvo "Enakopravnost!" — Priloženo dobite resolucijo, katero je sprejela naše društvo "Blejsko jezero" št. 27 SDZ na zadnji redni meščni seji.

Slep je bil, da se pošlje tudi v priobčitev v list "Enakopravnost", in to z razloga, da slično store ostala društva, katera zboruje v Slov. Del. Domu na Waterloo Road. Ker ni naša navada pribjeti prireditev brez programa na održ, smo bili sedaj primorani ukreniti nekaj, kako si hočemo izboljšati opreme, scenario in razsvetljavo na održ, kar se bo rabilo pri prihodnji igri prvo nedeljo v februarju. Ze sedaj se za tedaj obeta nekaj posebnega. Toraj je občinstvo vabljeno, da nas poseti v sredo večer 25. novembra v Slovenskem Delavskem Domu. Zabave se nam obeta dovelj, vsestranska postrežba bo tudi tako, da se ne bo treba nobenemu pritoževat. Kristoff bratje nam bodo na razpolago z valčki in polkami, tako da ne bodo nobenega pete srbele. Toraj ako vam je kaj do kulture in Doma, se boste gotovo odzvali v obilnem številu, ter nam boste s tem pripomogli moralno in finančno. Ob prilikah bomo tudi mi na razpolago in vam bomo vrnili.

Na veselo svidenje vam klicem vsem skupaj, za Dramatično Društvo Anton Verovšek.

Uredništvo "Enakopravnost" je v celjem priobči dopis naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali traditvimi dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

Dr. Anton Verovšek

Dramsko društvo Anton Verovšek priredi veliko plesno veselico v sredo večer v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Road. Ker ni naša navada pribjeti prireditev brez programa na održ, smo bili sedaj primorani ukreniti nekaj, kako si hočemo izboljšati opreme, scenario in razsvetljavo na održ, kar se bo rabilo pri prihodnji igri prvo nedeljo v februarju. Ze sedaj se za tedaj obeta nekaj posebnega. Toraj je občinstvo vabljeno, da nas poseti v sredo večer 25. novembra v Slovenskem Delavskem Domu. Zabave se nam obeta dovelj, vsestranska postrežba bo tudi tako, da se ne bo treba nobenemu pritoževat. Kristoff bratje nam bodo na razpolago z valčki in polkami, tako da ne bodo nobenega pete srbele. Toraj ako vam je kaj do kulture in Doma, se boste gotovo odzvali v obilnem številu, ter nam boste s tem pripomogli moralno in finančno. Ob prilikah bomo tudi mi na razpolago in vam bomo vrnili.

Na veselo svidenje vam klicem vsem skupaj, za Dramatično Društvo Anton Verovšek.

Tony Zigman

Od kluba Ljubljana

Glej, da bož nastrelli dosti zajev, da bomo imeli zaječe večer 24. novembra na seji Kluba Ljubljana. Tako mi je zapestoval naš predsednik in župan bele Ljubljana, Mr. Louis Srpan, krojač iz Marcella Rd.

Ker je on predsednik, jaz pa samo tajnik se mu moram pokoriti in sem mu tudi obljudil, da bom njegova povelja izpolnil. Sedaj pa jaz kot tajnik zapovem vsem meščanom in meščankam kluba Ljubljana, da pridej na sejo in povabim tudi Mr. James Rottarja in njegovo soprogo, ker nam je že večkrat objavljen, da bo prišel nazaj k klubu. Zečel bi tudi, da kakšno pesmico zloži o jagribi ali pa zajcih. Samo, da ne bo preveč žalostna, da ne bodo ljudje jekali, da bi jim solze kapale v paprikaš ali kar že bo, to je pa tajnost kuharje.

Toraj ne pozabite v torek, 24. novembra ob 7:30 zvečer. Pričidej na nadzorni odbor, da pregleda račune od zadnje veselice.

Andy Ogrin, tajnik

Zenske in otroci poslani iz Madrida

(Dalje s 1. strani)

"Claridad," glasilo premijera Francisa Larga Caballero pa je začel propagirati bojkot vseh držav, ki so priznale rebelno vlado.

Na vidiku je splošna mobilizacija vseh moških od 18 do 45 leta. Ljudska vlada je v Valenciji izdala proklamacijo, v kateri biča Nemčija in Italijo kot "brezvestni kršiteljci vseh pakrov in obligacij" in poudarja:

"Naj ljudstvo v vseh kotih deurge that you exercise your authority by providing for an improved temporary transportation system and hastening the repair of the bridge."

A motion was passed that a copy of this letter be sent to you. The Cleveland Press, The Cleveland Plain Dealer, "Ena-

madridskem Severnem kolodvoru Središče rebelnega topniškega napada so močno utrjene Montanske vojašnice, ki se nahajajo med Severnim kolodvorm in mestnim delom Calle De Rosales. Rokopisov se ne vrača.

Sodi se, da so rebelne bombe in granate ubile v Madridu okrog 1,500 civilistov. Več kot tri tisoč je bilo ranjenih. Do tri sto tisoč ljudi — žensk, otrok in starejših oseb — je že zapustilo mesto. Istočasno je bilo odpeljanih iz mesta že mnogo ujetnih in predmetov zgodovinske vrednosti, da se jih reši pred uničenjem.

BARCELONA. — Vlada je naznana, da je začela reorganizirati svoje zračne sile, da bodo zmožne odbiti možne rebelne napade na glavno mesto Katalonije. Obenem je bila naznanjena reorganizacija vladne bojnega mornarice, za slučaj rebelne blokade. Vlada izjavlja, da bi bila vsaka takšna blokada od strani fašistov nelegalna.

BILBAO. — Tukajšnja vladna radijska oddajna postaja je naznana, da je na potu v Sredozemsko morje 35 ruskih bojni ladij, da bodo varovale ruske trgovske ladje v španskih vodah.

Iz stare domovine

Modernejša nova šola

V Ljubljani za takozvanim Bežigradom, je bila pred kratkim otvorjena nova osnovna ljudska šola, ki je v vseh oziroma eno najmodernejših poslopjih te vrste v državi. Stavba, ki je velika okoli 7 in pol milijonov dinarjev je tri nadstropja visoka, v njej se nahaja 25 učilnic, prostorna telovadnica, razne specijalne učilnice, kakor pevsko soba, risalnica, soba za pouk fizike, gospodinjska šola s kuhinjo in 6 posebnih garderob. Skupno je zazidane 34.000 kubičnih metrov prostornine, oziroma 2123 kvadratnih metrov ploskve. Stavba ima posebno zračno cev, ki dovaja sveži zrak od zunaj ter ga dovaja v poslopje in potem porazdeljuje po vseh nadstropjih. Zrak se po posebnih pripravi filtrira, očisti, segreje ali tudi shladji. Izrabljeni zrak pa posebna naprava odvaja iz poslopja. Seveda ima poslopje tudi centralno kurjavo z osmimi kotli. Zanimive so garderobe. V tem šolskem poslopu se bo pouk vršil tako, da bodo otroci ob prihodu v šolo sezuli čevlje in obuli copate. V šolski kopališči se bo vsak otrok opokal vaj enkrat na teden. Telovadnica je opremljena z ogromnim odrrom, ki bi delal čast vsakemu gledališču. Najbolj ljubka kotička v tej šoli pa sta rajalnica in otroški vrtci. Ta dva prostora je akad.

slikar Mihelčič opremil z ljubkimi stenskimi slikami. V otroškem vrtcu je pohištvo namejeno tako, da ga morejo otroci po potrebi in po mili volji kombinirati in sestavljati v skupine. S to solo je mestna občina ljubljanska zopet stopila na celo vseh slovenskih krajev v oskrbi za temeljno izobražbo mladine.

Novi grobovi

V novi Cerkvi pri Celju je umrl Janez Lebič, oče škofijeskega tajnika Jurija Lebiča. V Tržiču je umrl Franc Pirc, uslužbenec bombažne predilnice Glazmann-Gassner. V Cirkovici je umrl železniški upokojenec Andrej Debenak. Na Goranjih Podpoljanah je umrl potresnik Anton Tomič.

Milan Medvešek, tajnik

SKRAT**Utrinki**

A. Škoti so mojstri v dolgih skokih.

B. Res?

A. Da, to je zelo priljubljen šport na Škotskem.

B. Zakaj neki?

A. Ker si z dolgimi skoki prihranijo podplate.

Rojak je pri brivecu. Obrit je že in tudi lase si je dal ostriči. "Ali naj vam še glavo umijen?" "Ne, hvala."

"Ali želite še česa na lase?"

"Da, klobuk."

Nečak: Prav lepa hvala za darila.

Teta: O, saj ni vredno besede.

Nečak: To sem si tudi jaz mislil, pa je rekla mama, naj se vseeno zahvalim.

Kramar trdi, da se je v štirih tednih naučil dobro angleščine. "Tega ne morem razumeti." — "Angleži ga tudi ne razumejo."

Oče moje neveste je silno redkobeseden človek. Ko sem potkal, je rekel "Noter." In ko sem zasmilil njegovo hčer, je rekel: "Ven."

Mama gre s Tončkom na sprechod. Nekje ob poti zagleda na teh polžjo hišo.

"Ali je polžja hiša prazna?" vpraša Tončka.

"Ja, mama; polža ni doma!" se odreže Tonček.

Cankarjeva ustanova in "Hlapec Jernej in njegova pravica"

(Dalje s 1. strani)

kazali. Pokažimo, da smo še vedno močni, da še lahko in že bomo kljubovali ljudem, ki so cokla vsemu človeškemu predku!

Glavno vlogo (hlapca Jerneja) bo igral priznani igralec Gustav Komar, ki jo bo brez dvoma imenitno izvršil. Saj človeka že njegova postava spominja na hlapca Jerneja. V tej igri bo gostoval tudi Joseph Semen, ki ima čudovit igralski talent. Ko smo Semetu vprašali, če bi jrevzel kakšno vlogo v tej drami, je odgovoril: "Kadar gre za Cankarjevo ustanovo, z veseljem!"

V nedeljo— to je to nedeljski v Sloveniji narodni dom, vidi pokažimo, da nam je napredna misel vsem resnično prisruši, vidi pojdimo pogledati "Hlapca Jerneja" v katerem bomo videli same sebe . . .

Predno končam, naj se omislim, da se bo v soboto 28. t. m. (en dan pred igro) vršil prvi obični zbor Cankarjeve ustanove. Zastopniki društiev in posameznikov, ki ste člani, Vaša dolžnost je, da se tega zobra gotovo udeležite ter tako pripomorete do hitrejšega napredovanja Cankarjeve ustanove.

Milan Medvešek, tajnik

THE FUND SHINES THROUGH

1936 CAMPAIGN

starne neenakosti. Vse države, razen New Yorka in Virginije, so ohranile verske kvalifikacije za governerja in člane državne legislative; običajna zahteva je bila, da so protestanske veroizpovedi. Dočim je v New Englandu vsak pravice imel pravico vdeleževati se na predstavnikov, je bila volilna pravica v Ščanskih zborovanjih, ki so v zgodnjih letih delovali v nekaterih vzhod

Nevidna smrt

Sloviti elektropatologični muzej na Dunaju, ki ga vodi prof. dr. Štefan Jellinek, se je te dni preselil v nove prostore. Ob tej priliki se je ponovno zbudilo zanimanje javnosti za ta zavod, ki je po zaslugu svojega vodje opravil že do sedaj nad vse važno delo, kar se tiče spoznavanja učinkov električnega toka na organizme. V tem zavodu je tudi v resnicu videti mnogo živih stvari, ki povsem opravičujejo zanimanje javnosti in strokovnjakov. V špiritu hrani tam celo vrsto živali, ki so s svojo smrtnjo človeku postavljale uganke in mu prinašale usnos v vsakovrstne skrivnosti električne. Nekatere teh živali so po čudnem načinu svoje smrti dosegle svetovno slavo in so posegle v tok svetovne zgodovine.

Najznamenitejša teh živali je pa neznatna poljska miš, ki leže dvajset let konservirana v nekem kozarcu v bolestno skrivenem stanju, kakor jo je do električna smrt. Bilo je 1916., ko je Mackensenova armada korakala v Rumuniji proti nasprotnikom. Korakala skozi deževje po cestah brez podprtja, ki niso več zaslužile svoje imena. Njen cilj je bil nekje v sivini. Vojaki sami so vedeli, kje. Nekje v zaledju so se zbirale važne velenja o gibaju nasprotiških armad in od tam so jih pošiljali brezičnih valovih koraka-

Ti brezični valovi so ji bili več z domaćim svetom. "Napredek" dospel je ni posvečal pažnje. Vzrokok za to je več. Prvi je pomanjkanje prostora, ki je pri tedniku na štirih straneh s toliko obilico uradnega gradiva večen problem. Če bi se hoteli dogodkov v domovini tudi le površno dotakniti, bi bilo to mogoče le v presledkih, v sledi česar bi nastale neizogibne vrelci. Drugič pa to nalogu v večji ali manjši meri vrši naš dnevno časopisje, in večina naših članov je brez dvoma naročenih na eden ali drug slovenski dnevnik. Končno je po naši sodbi tudi zanimali nekaj kar je njenemu mišu nosu dalo. Začela je — nenasredno pa je švigr iz obglodanega mesta žarek in jo usmrtil v deset tukal sekunde. Neumna, matkal se je bila lotila izolacije, da je oddajne postaje in posredovali, z njimi so stopile na pozornico nove stranke in novi ljudje, o katerih ameriški Slovenec jako malo ve.

Vezzi, ki jih še vežejo na domovino, so največ osebne in še postajajo z leti bolj in bolj rahle. Kdor ima svojce v domovini, jim piše od časa do časa, za god ali praznike, pismu priloži tudi kak dolar, če si ga more utrgati, in če želi od tam kaj zvesteti, so to povečini novice, ki se tičejo rodnega kraja in ljudi, ki jih je poznal, predno je odšel v svet.

Ni s tem rečeno, da smo Slovenci v Ameriki pozabili na svojo rodno domovino. Ne, pozabili je nismo; vsak jo nosi v

The 7 Kraft Cheese Spreads
now in new-design Swankyswig glasses!
• Sparkling glasses strewn with bright stars... the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

Mi in stari kraj

Vestem iz stare domovine "Napredek" dospel je ni posvečal pažnje. Vzrokok za to je več. Prvi je pomanjkanje prostora, ki je pri tedniku na štirih straneh s toliko obilico uradnega gradiva večen problem. Če je oddajni aparat nenasredno, od nikoder več ni bilo nemara težko, kajti sedel je na vod visoke napetosti, da bi si odpočil. V sistem trenutku ga je pokončal ogenj in vrgel na tla. S krempljili se je bil zasidal na neko žico, mokra bilka v kljunu se mu je dotaknila druge žice in povzročila smrtonosni stik.

Skrivnostna, in zavratna se

nam vidi električna smrt. Toda v svojem bistvu vendarle niti tako skrivnostna. Baš te živali v špiritu nam razlagajo stvarno in nazorno, kako preproste in ravne so njene poti.

Kronanje in zavarovalne kupcije

Kronanje kralja Edvarda VIII., ki se bo vršilo 12. maja prihodnjega leta predstavlja med drugim sijajno kupčijo za zavarov. družbe. Tako se tvrdi, ki izdelujejo vsakovrst spominke na to kronanje in ki pričakujejo dobrega posla, zavarujejo za primer, da bi se slavnosti preložile, po drugi strani se iz istega razloga zavarujejo tudi za primer, da bi kralj umri. Premija znaša 2 odstotka, kar ustreza normalni zavarovalni premiji za 52letnega zdravega moža. Čeprav šteje kralj le 42 let, zahtevajo zavarovalnice višjo premijo, ker je vladar navdušen letelac; letače pa se uvrščajo zavarovalnice v starostni razred z 10 leti več.

stila napetost 5000 voltv, povzročila kratki stik — in se odpazila živa naprej. Dvoma ni moglo biti nobenega, kajti na eni izmed tračnic so še našli konec njenega telesa. Samo slučaj je hotel, da je prišla potem še v špirit in v elektropatologični muzej na Dunaju.

Zanimiva je zgodba nekega psa, ki je dobil mogočen sunek

toka visoke napetosti, pa je ostal vse eno živ. Jambor, ki je nosil vod visoke napetosti, je bil po neki napaki v izolaciji v stiku s tokom, pa tega ni vedel nihče, dokler ni prišel ta pes in se ga dotaknil s svojim vohajčim nosom. Vistem trenutku je dobil takšen električni udarec, da ga je vrglo v znak.

Na tragičen način je končal neki vrabec, ki drži še po smrti v svojem kljunu travno bilko. Bilko si je pobral z mokre ceste, da si jo vpele v gnezdo. Breme mu je bilo nemara težko, kajti sedel je na vod visoke napetosti, da bi si odpočil. V sistem trenutku ga je pokončal ogenj in vrgel na tla. S krempljili se je bil zasidal na neko žico, mokra bilka v kljunu se mu je dotaknila druge žice in povzročila smrtonosni stik.

Obstoji pa ena vez, nevidna sicer, ampak še vedno jaka, ki več nas in staro domovino. To je naš jezik — kulturna vez. Kar nas je bilo rojenih na oni strani, bomo do konca svojih dni najraje govorili slovensko, dasiravno smo se pričuli angleščine, čitali bomo več ali manj slovensko, in pa — bomo bomo slovensko. Tudi nekaj naše tukaj rojene mladine še vedno za silo govorijo naš jezik in precej jih je med našimi mladimi, ki so aktivni celo v naših kulturnih, predvsem pevskih društvih.

Tu je polje — kulturno polje — na katerem bi se dalo še največ doseči. Ali, kje je kdo na odgovornem mestu v domovini, ki se tega zaveda, ali ki bi bil v tem pravcu celo pripravljen kaj storiti? "Napredek"

Kronanje kralja Edvarda VIII., ki se bo vršilo 12. maja prihodnjega leta predstavlja med drugim sijajno kupčijo za zavarov. družbe. Tako se tvrdi, ki izdelujejo vsakovrst spominke na to kronanje in ki pričakujejo dobrega posla, zavarujejo za primer, da bi se slavnosti preložile, po drugi strani se iz istega razloga zavarujejo tudi za primer, da bi kralj umri. Premija znaša 2 odstotka, kar ustreza normalni zavarovalni premiji za 52letnega zdravega moža. Čeprav šteje kralj le 42 let, zahtevajo zavarovalnice višjo premijo, ker je vladar navdušen letelac; letače pa se uvrščajo zavarovalnice v starostni razred z 10 leti več.

Vezi, ki jih še vežejo na domovino, so največ osebne in še postajajo z leti bolj in bolj rahle. Kdor ima svojce v domovini, jim piše od časa do časa, za god ali praznike, pismu priloži tudi kak dolar, če si ga more utrgati, in če želi od tam kaj zvesteti, so to povečini novice, ki se tičejo rodnega kraja in ljudi, ki jih je poznal, predno je odšel v svet.

Ni s tem rečeno, da smo Slovenci v Ameriki pozabili na svojo rodno domovino. Ne, pozabili je nismo; vsak jo nosi v

Društveni KOLEDAR

NOVEMBER

25. novembra, sreda — Dramsko društvo "Anton Verovšek" zavabi večer v SDD, Waterloo Road.
25. novembra, sreda — Prostiprired Inter-Lodge liga v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave.
26. novembra, četrtek — Soc. Pevski zbor "Zarja", Koncert v Avditoriju SND.
28. novembra, sobota — Variety Club, Ples v avditoriju Slov. Nar. Doma.
28. novembra, sobota — Modernettes, ples v SDD.
29. novembra, nedelja — Dram. društvo "Ivan Cankar", Predstava v avditoriju S. N. D.
29. novembra, nedelja — Waterloo Grove W. C. prireditev v ples v SDD. Waterloo Rd.

DECEMBER

5. decembra, sobota — International Workers Union Lokal 32, ples v avditoriju S. N. D.
5. decembra, sobota — Castle Club ples v SDD.
6. decembra, nedelja — Društvo "Pioneers", HBZ, ples v avditoriju SND.
6. decembra, nedelja — "Pioneers" HBZ. Plesna veselica v Avditoriju SND.
6. decembra, nedelja — Oreški club, prireditev v ples v SDD Waterloo Rd.
10. decembra četrtek — Prosvetni Klub SND. WPA. Godba. Koncert v avditoriju Slov. Nar. Doma.
12. decembra, sobota — Rooming Knights, ples v SDD.
12. decembra, sobota — Veselico prireditev društva "Nanos", št. 264, SNPJ v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.
12. decembra, sobota — Clev. Federacija SNPJ Ples v avditoriju SND.
13. decembra, nedelja — društvo "Cvetoci Noble" št. 450 SNPJ, prireditev Card party in ples v Društvenem domu na Recher Ave.
13. decembra, nedelja — društvo "Zužemberk", Plesna veselica v spodnji dvorani SND.
9. januarja, sobota — Ples s prosto večerjo priredi Slovenska Zadržna zveza v Slovenskem Društ. Domu na Recher Avenue.

vec" SNPJ priredi plesno zabavo v Jugoslovanskem Del. Domu na West 130 in McGowan.

31. decembra, četrtek — Plesno veselico priredi pevsko društvo "Jadran" v SDD na Waterloo Rd.

31. decembra, četrtek — Silvester večer Ženski odsek SND v avditoriju SND.

31. decembra, sobota — Silvester večer Ženski odsek SND v avditoriju SND.

JANUARY 1937

1. januarja — 10-letnica Slov. D. Doma.
1. januarja petek — Junior League SDZ. Ples v avditoriju SND.
2. januarja, sobota — Društvo "Napredne Slovenke" 137 S. N. P. J. Plesna veselica v Avditoriju SND.
9. januarja, sobota — Društvo "Zužemberk", Plesna veselica v spodnji dvorani SND.
9. januarja, sobota — Ples priredi Inter-Lodge Liga v Slovenskem Narodnem Domu, St. Clair Ave.
10. januarja, nedelja — St. Clair Rifle and Hunting Klub prireditev v SDD.
10. januarja, nedelja — Koncert Mladinskega Pevskega Zbora "Kanarski" v Slovenski Del. Dvorani na Prince Ave.
14. januarja četrtek — Dehniška konferenca SND v Avditoriju SND.
16. jan. sobota — Sam. Pev zb. "Zarja" ples v avditoriju S. N. Doma.
17. januarja nedelja — Društvo "Mir" št. 142 SNPJ priredi veselico mladinskega oddelka v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

17. januarja, nedelja — Obletnica Slov. N. Doma proslava v Avditoriju SND.

23. jan. sobota — International Auto Workers Union local 32 Ples v Avditoriju S. N. D.

24. jan. nedelja — Workmen's Sick Benefit Society. Koncert v avditoriju SND.

24. januarja, nedelja — Modern Crusaders SDZ prireditev v SDD.

28. jan. četrtek — Dr. Clairwoods št. 40 SDZ. Ples v avditoriju Slov. Nar. Doma.

30. januarja, sobota — Društvo "Cleveland", št. 126, S. N. P. J. obletnica, ples v S. N. D.

na St. Clair Ave.

30. januarja, sobota — Veselico priredi društvo "Soča", št. 26 S. D. Z. v zgornji in spodnji dvorani Sachsenheim, 7001 Denison Ave.

30. jan. sobota — Društvo Cleveland št. 126 SNPJ Proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

31. januarja, nedelja — "Carniola Tent" 1288 Maccabees, — Proslava 25-letnice v avditoriju Slov. Nar. Doma.

FEBRUAR

6. februarja, sobota — Društvo "France Prešeren" 17 SDZ. Plesna veselica v Avditoriju Slov. Nar. Doma.

7. februarja nedelja — Dramsko društvo "Ivan Cankar", predstava v avditoriju SND.

13. februarja sobota — Ženski odsek SND. Plesna veselica v avditoriju S. N. D.

14. februarja nedelja — "Cankarjeva Ustanova, plesna veselica in prireditve v avditoriju SND.

21. februarja, nedelja — Slovenski Sokol, javna telovadba v avditoriju SND.

28. februarja, nedelja — Drama-

sko društvo "Abrašević", — predstava v avditoriju SND.

MARC

7. marca nedelja — Louis Belle, Koncert v avditoriju SND.

14. marca nedelja — Soc. Zarja in Soc. stranka. Prireditev v avditoriju SND.

21. marca, nedelja — Jugoslovanski Pasionski Klub, pasijonska predstava v avditoriju Slov. Nar. Doma.

28. marca nedelja — Prosvetni klub SND Mladinska predstava v Avditoriju SND.

APRIL

3. aprila sobota — 23rd Ward Democratic Club, Ples v avditoriju SND.

3. aprila, sobota — Plesno veselico priredi društvo "Brooklyn", št. 135, SNPJ v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Ave.

4. aprila, nedelja — "Carnival Ivan Cankar", predstava v avditoriju SND.

1936 CAMPAIGN

Kidneys Must Clean Out Acids

The only way your body can clean out acids and poisonous wastes from your blood is thru 8 million tiny, delicate Kidney tubules or filters. Properly functioning kidneys are drug-free. It's functional Kidneys or Bladder disorders make you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Headaches, Indigestion, Palms, Anxiety, Burning, Smarting or Itching, don't take stimulants. Get the Proper Kidneys. Properly prepared by the Cystex (Cystex-Tex). Works fast, safe and sure. In 48 hours it makes strong new vitality, and is given in tablets. Price 25¢. Send money back on return of empty package. Cystex costs only 9¢ a day at druggists and the guarantee protects you.

Plačujemo na vložne knjižice!

Pridite k nam po informacije kako lahko kupite dobro pohištvo z vašimi vložnimi knjižicami.

Mi vzamemo North American Trust Co. knjižice za 36c na dolar. International Savings and Loan Co. knjižice 70c na dolar.

OHIO FURNITURE & MUSIC CO.

6321 ST. CLAIR AVENUE

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

MURINE.
FOR YOUR EYES
Murine Co., Dept. H. S., 91E. Ohio St., Chicago

Ciste, svetle, zdrave KRSNNE OCI so čudovita last. Murine oči, in lajša ter je osvežajoč in neškodljiv. Knjigo Eye Care ali Eye Beauty posiljamo brezplačno na zahtevo.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Toda sedaj je že preveč pri-

Potemkin, sam si izrekel svojo smrtno odsodo!

Sedaj ni več smel nazaj. — Katarina, — reče on tihom nežno, — moja dobra Katarina! Dvignila si me iz prahu, odlikovala si me, kakor še nobenega smrtnika, — karkoli sem, se moram le tebi zahvaliti! —

Tega ti ne bom nikoli pozabil, toda glej, še predno sem tebe poznal, še predno sem doživel to svojo srečo, je že pripadal moje srce neki siromašni deklici.

Ona se ne more kosati s teboj, — niti v lepoti niti v razumu, toda vendar jo ljubim!

Zakaj jo ljubim, zakaj moje srce ne utripa zate ravnotak gorko, Katarina — o tem ne vprašuj.

O tem vprašaj kako vedeževalko, — ker celo sam ne vem, zakaj jo moram ljubiti.

Se predno sem tebe spoznal, sem zahajal v hišo njenega deda, — tam sva si prisegla večno zvestobo in ljubezen.

Moja Elizabeta, — oh, ne ustraši se, Katarina, ko slišiš od mene to ime! Ne morem več tajiti, — da je to ona, ki jo ljubim, — in da sem sklenil, Katarina, da te zapustim!

— Da me zapustiš? — zavrmra Katarina zamolka.

Ona povesi svoje otrple roke.

— Katarina, — nadaljuje Potemkin, — bodi velikodušna, bodi plemenitejša, kakor so drugače žene. — Pokaži, da si tudi v ljubezni velika, kakor si velika kot vladarica!

Ti znaš vladati nad ogromnim narodom, — cela Evropa se ti divi, — toda srca ne moreš prisiliti k ljubezni, srce, ki te je prenehalo ljubiti.

Moje telo lahko vržeš v ječo, lahko me pošleš na morišče, — toda moje srce bo večno pripadal Elizabeti, — njo bom ljubil, dokler bom živ.

Toda tudi takrat, ko bo to srečno prenehalo utripati, — tudi takrat bo v nebesih živilo za to milo deklico, — spominjalo se bo Elizabete.

Zato nama dovoli Katarina, da odideva, — našel sem Elizabeto, iz njenih ust sem slišal, da me še vedno ljubi.

Oh, ona mi je poklonila več, kakor sem pričakoval.

Spravil sem jo v siromaštvu — pretrpela je strašne dni.

Radi mene je tudi dopotovala sem v igrala vlogo francoskega zdravnika, — radi mene so jo nebesa varovala.

Sedaj so končani dnevi moje preizkušnje, vrni mi svobodo, velika Katarina, dovoli, da ji pripadam in da jo ljubim takoj, kakor zasluži ta izredna deklica.

Nekoč sem poklonil svoji zaročenki prstan, v katerega sem dal vrezati besede: — Aleksander Potemkin — Elizabet Voroncov, neločljivo združena.

Dovoli, da se te besede uresničijo, — ne bodi samo moja velika carica, temveč tudi velika žena!

Katarina je doslej mirno sedela.

Toda sedaj ona skoči.

— Ali se res zdržneš meni kaj takega povedati? — zakriči Katarina. — Ali se zdržneš priznati, da ljubiš drugo? Meni pravijo to, meni, ki si me osvojil, — ki sem ležala v tvojem naročju, ki sem bila tvoja žena — — meni se držneš predlagati, naj pristanem na zakon to deklico, da vaju morda še blagoslovim?

Ha, nesrečneč, sedaj sem slišala tvoje priznanje, ki bo umilčilo tri ljudi — mene, tebe in njo!

Potemkin, sam si izrekel svojo smrtno odsodo!

Ne samo svojo, temveč predvsem njeno, ki jo sovražim, ki jo sovražim bolj, kakor pa morem to izraziti z besedami. Ta deklica se je drznila vriniti se med mene in tebe, — ta blodnica, prokleta, nesramnica! — ha, to mi bo poplačala s svojo glavo!

— Njeno življenje leži v božjih rokah, vzklikne Potemkin odločno. — Ti ji ne moreš ničesar žalega storiti, če to ni božja volja.

— Božja volja? — zakriči carica z groznim glasom, tako da se je njen krik razlegaldalec v gluho noč. — Ali zahtevaš od mene, da verujem v Bogga? — Seveda, ti bi hotel, da bi jaz bila tiha in pobožna in da rečem na vse to Amen!

— Katarina!

— Ni Boga! — V Rusiji sem jaz Bog!

Jaz sem na prestolu, kakor na kaki visoki pečini, nikogar nisem imela, dokler nisi prišel ti, — oh, Potemkin, — mislila sem, da je Bog uslušal moje prosnje.

Prepričana sem bila, da si ti tisti, ki mi je namenjen, da ne bom tako osemlijena v carskem dvoru.

Bila sem hvaležna Bogu, — kako sem večkrat s sklenjenimi rokami slavila in častila njegovo ime, — toda sedaj me je prevaril, — sedaj vidim, da me je Bog varal.

Nisem našla človeka, — kača je bila, ki sem jo negovala na svojih prsih, — — negovala sem tebe, Potemkin!

Strup te kaže pa je bil sladek, opajala sem se s tem strupom, sedaj vidim, da sem uničena.

Dovolj sem neumna, da ti priznam, da te še vedno ljubim, če tudi si z nogami teptal po mojem srcu.

Da, ljubim te — jaz neumna, — toda ne morem se te odreči, ne morem te prepustiti drugi!

Ne vem, kaj naj storim, najboljše bo, če se sama ubijem!

Naj ležim na dnu tega jezera, — tu spodaj je tih, tu je pokoj, ki si ga moje srce tako želi.

— Pusti me, Potemkin, pusti me, — en skok in vsega se bom rešila!

Katarina je resnično hotela skočiti v vodo, toda Potemkin ji je to preprečil; prisišil jo je, da je zopet sedla.

— Katarina, ti si neumna! — ji zašepeče on. — Neumna si, — ali hočeš radi enega človeka celo Rusijo onesrečiti? Kaj bo iz te države, če te ne bo več na prestolu?

— Razbijte ga! Vse naj propade! — Kaj mi je mar Rusija, če nimam več tebe!

— Ali naj piše nekoč o tebi zgodovina, da si bila velika carica, toda da si se ubila radi nekega moškega?

— Zgodovina je velika lažnjivka! — vzklikne Katarina. — Naj si izmisli kako bajko, saj večkrat pripoveduje najverjetnejše stvari o vladarjih.

Zgodovina naj me hvali, ako me hoče, naj me obrekuje, naj me imenuje veliko carico, ali pa izgubljeni blodnico — meni je to vseeno!

Potemkin je bil ginjen. Ta obup ženskega srca je bil resničen, — tako ga je ganil, da je pozabil na svojo Elizabeto.

Kako močna je moralna biti ljubezen te žene, če je bila pravljena radi njega se odreči carski kroni in prestolu!

Toda, ali je ta strast res do-

kažovala njeni iskreno ljubezen?

Kako drugačna je bila Elizabetina ljubezen. — Potemkin se je spominjal njenih milih oči, njenih nežnih besed, — primerjal jih je s Katarino, ki ga je sedaj motrila z demonskim pogledom lepe zapeljivke.

Potemkin je mislil, da je sedaj prišel trenutek, ko mora končati svoj pogovor s Katarino.

On poizkusil še enkrat omeheti njeno srečo, on prime Katarino za roko in reče:

— Ali je to tvoja zadnja beseda Katarina?

— Ali hočeš res ugonobiti mene in njo?

— Če bi vaju mogla ugonobiti, kakor bi si to želela, vrgla bi vaju v pekel, v večni ogenj,

— to bi storila brez obatavljanja.

Tedaj pa plane Potemkin po konci.

Njegove oči so gorele.

Katarina je prvič videla njegovo jezo.

— Dobro torek, carica Katarina, — s temi besedami nisi izrekla odsode meni in Elizabeti, temveč sebi.

Če je resnica, kar si mi tolkokrat prisegala, da brez mene ne moreš živeti, — sedaj te naj zadene twoja usoda.

Katarina poslušaj, kaj ti hočem povedati, da me ne boš pozneje otoževala, da sem zahrbno stopopal.

Nocno bom pobegnil s svojo ljubljenko, odšel bom v deželo, kjer naju tvoje maščevanje ne bo moglo zadeti.

Imenovala si Elizabeta blodnico.

Ti si strla tej ubogi deklica sreče, ugrabila si ji edinega človeka, ki ga je ljubil.

Vedela si, da je Elizabeta Voroncov moja, da sva zaročeno gumno postavi pred njo ter si razgali prsa.

— Sedaj je napočil naposled

AKO IZVESTE NOVICO,

ki se vam zdi zanimiva, jo sporočite nam, ker bo gotovo tudi druge zanimala. Oglasite se v uradu, pišite ali pokličite telefonično

HENDerson 5811
Lahko sporočite tudi našim zastopnikom:

V St. Clair okrožju:

John Renko, 955 E. 76 St.

Za Collinwood, Nottingham, Noble:

John Steblaj, 390 E. 162 St.

Za Newburg in West Side:

John Peterka, 1121 E. 68 St.

PREČITAJTE in TAKOJ SPOROCITE

svoje ime, naslov,
poklic in tel. štev.

DA TUDI VAŠE IME
UVRSTI KLASI-
FICIRANI

ISCEJO SE POVERJENCI
za nabiranje podatkov v vsaki koloniji. Dostojen zaslužek ob malen trudu za zanesljivo, inteligentno in poznano osebo. PIŠITE!

SNARODNI ADRESAR
AMERIČKIH
HRVATOV-SLOVENCEV-SRBOV
156 Fifth Ave. IAN MLADINOV Urednik New York, N.Y.

zaželeni trenutek, ko ti lahko priznam čisto resnico.

Ljubil sem te nekaj časa, tvoj sem bil, to priznavam! Toda ko sem te spoznal in sem videl, da te Evropa sicer imenuje "Katarino Veliko", kljub temu da nisi, ko sem videl, da je tvoja carska krona sestavljena iz samih solz tvojega naroda, ko sem videl, da te obdajajo same podle kreature, kako postopa s teboj človek, kakor je knez Orlov — takrat se je moja ljubezen spremeniла v zaničevanje.

Ležal sem v tvojem naročju, toda sanjal sem o Elizabeti. — Ali je to tvoja zadnja beseda Katarina?

— Ali hočeš res ugonobiti mene in njo?

— Če bi vaju mogla ugonobiti, kakor bi si to želela, vrgla bi vaju v pekel, v večni ogenj,

— to bi storila brez obatavljanja.

Tedaj pa plane Potemkin po konci.

Njegove oči so gorele.

Katarina je prvič videla njegovo jezo.

— Dobro torek, carica Katarina, — s temi besedami nisi izrekla odsode meni in Elizabeti, temveč sebi.

Če je resnica, kar si mi tolkokrat prisegala, da brez mene ne moreš živeti, — sedaj te naj zadene twoja usoda.

Katarina poslušaj, kaj ti hočem povedati, da me ne boš pozneje otoževala, da sem zahrbno stopopal.

Nocno bom pobegnil s svojo ljubljenko, odšel bom v deželo, kjer naju tvoje maščevanje ne bo moglo zadeti.

Imenovala si Elizabeta blodnico.

Ti si strla tej ubogi deklica sreče, ugrabila si ji edinega človeka, ki ga je ljubil.

Vedela si, da je Elizabeta Voroncov moja, da sva zaročeno gumno postavi pred njo ter si razgali prsa.

— Sedaj je napočil naposled

Njeg so bile namenjene vse moje besede, ki sem jih govoril ja krila, angel, ki varuje ne- ljubiti kakor drugi smrtniki!

Ne smejo čutiti kakor drugi ljude! Moč njihove ljubezni smejo občutiti edino le njihovi narodi!

Toda kralji in carji ne smejo ljubiti kakor drugi smrtniki!

Odpelji nazu v raj, ti angelj ljubezni, pokloni nama mir in srečo, meni in moji Elizabeti!

Od tebe pa, carica Katarina, nočem oditi kakor človek, ki se jezi, nočem oditi kot tvoj sodnik, temveč kakor človeška duša, ki čuti do tebe iskreno sožalje!

Katarina, hotela si postati carica, borila si se za carsko kruno!

Toda kralji in carji ne smejo ljub